

ฉบับ

ให้ยกเลิกขั้นความลับนี้เป็นที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ส 12851 ว. ๙๖
รับที่: ล 2392/57 ว. ๒ ๗๙
วันที่: 07 ต.ค. ๕๗ เวลา: 11:15

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๓๐๖/๔.๑๘๙

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๒ กท. ๑๐๔๐๐

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๗

เรื่อง มาตรการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัชฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง มาตรการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญ และคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลมาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๕(๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ตามประมวลรัชฎากรในปัจจุบัน กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคล ที่มิใช่นิติบุคคล เป็นหน่วยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดा เมื่อเป็นบุคคลธรรมดาก็เดียว และกำหนดให้เงินส่วนแบ่งของกำไรจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลที่ได้ผ่านการเสียภาษีเงินได้มาแล้ว เป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้

๑.๒ จากข้อกฎหมายดังกล่าว คณะบุคคลมีสถานะเป็นหน่วยภาษีตามประมวลรัชฎากร แต่ไม่มีกฎหมายอื่นได้รองรับสถานะของคณะบุคคล คณะบุคคลจึงไม่มีสิทธิและหน้าที่ความรับผิดตามกฎหมายอื่น และเมื่อจากการจัดตั้งคณะบุคคลยังเป็นไปได้ยากและไม่มีการตรวจสอบ จึงถูกให้เป็นวิธีการหนึ่งในการวางแผนภาษีอย่างแพร่หลาย โดยผู้เสียภาษีจัดตั้งเป็นคณะบุคคลเพื่อกระจายเงินได้พึงประเมิน เพื่อสร้างรายจ่าย และเพื่อทุจริตแล้วแต่กรณี โดยไม่มีการดำเนินการที่เป็นสาระสำคัญทางเศรษฐกิจ แต่อย่างใด ซึ่งทำให้รัฐบาลสูญเสียรายได้ภาษีจากการดำเนินการดังกล่าว

๑.๓ สำหรับกรณีห้างหุ้นส่วนสามัญ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติ สถานะและหน้าที่ความรับผิดร่วมกันเพื่อหนี้ทั้งปวงโดยไม่มีข้อจำกัดไว้อย่างชัดเจน แต่เมื่อจากการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญนั้นไม่ต้องมีการจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ ในปัจจุบันจึงพบว่ามีผู้เสียภาษีใช้ห้างหุ้นส่วนสามัญเป็นหน่วยภาษีเพื่อกระจายรายได้ด้วยเช่นกัน

ฉบับ

๑๖

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เนื่องจากการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลจำต้องมีการแก้ไขกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่ปัจจุบันมีการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลเป็นจำนวนมากเพื่อประโยชน์ทางภาษีอากร อันส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้ การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลจึงมีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้การจัดเก็บภาษีห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลเกิดความชัดเจนและเป็นธรรมยิ่งขึ้น

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ หลักการจัดเก็บภาษีห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลในปัจจุบัน ทำให้เกิดปัญหาผู้เสียภาษีจัดตั้งคณะกรรมการบุคคลและห้างหุ้นส่วนสามัญเพื่อแยกเป็นหน่วยภาษีต่างหากจากบุคคลธรรมด้า โดยเป็นการจงใจใช้ช่องว่างของกฎหมายในการหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้า กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลเสียภาษีโดยการให้บุคคลแต่ละคนในคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลนำเงินได้พึงประเมินนั้นไปถือเป็นเงินได้พึงประเมินของแต่ละคนตามสัดส่วน และให้บุคคลในคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลแต่ละคนนั้นนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปรวมคำนวณกับเงินได้พึงประเมินอื่นที่ได้รับในส่วนของตนเพื่อเสียภาษีเงินได้ในนามบุคคลแต่ละคน

(๒) กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนสามัญคำนวณเงินได้สุทธิด้วยวิธีการหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรเท่านั้น โดยไม่ให้มีสิทธิเลือกหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

๔.๒ การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ข้างต้น สามารถดำเนินการโดยการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๒(๑๕) ยกเลิกมาตรา ๔๗(๖) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗(๗) เพิ่มมาตรา ๔๗ ตรี เพิ่มมาตรา ๔๗ จัตวา แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๙(๓) และ (๕) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ วรรคสองและวรรคสาม และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคสอง)

๕. ผลกระทบ

การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล ข้างต้น คาดว่าจะมีผลกระทบดังนี้

๕.๑ การดำเนินการตามเสนอจะทำให้เกิดความชัดเจนในการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลยิ่งขึ้น

๕.๒ ทำให้ผู้เสียภาษีลดการใช้ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะกรรมการบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลในการวางแผนภาษี ซึ่งจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมในระบบการจัดเก็บภาษี

๕.๓ ในระยะยาวจะทำให้รัฐสามารถเก็บภาษีได้มากขึ้น

๖.๑

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่าเพื่อเป็นการป้องกันการใช้ช่องโหว่ของกฎหมายในการกระจายฐานภาษีเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยการจัดตั้งเป็นคณะบุคคลและห้างหุ้นส่วนสามัญเพื่อแยกเป็นหน่วยภาษีต่างหากจากบุคคลธรรมดา กระทรวงการคลังเห็นควรปรับปรุงการจัดเก็บภาษีห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล โดยมีหลักการดังนี้

๖.๑ กำหนดแยกการเสียภาษีของห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลออกเป็นคนละหน่วยภาษีอย่างชัดเจน โดยการกำหนดนิยาม ดังนี้

(๑) คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล หมายความว่า บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปกลุ่มกระทำการที่มิเงินได้พึงประเมินร่วมกันอันมิใช่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ

(๒) ห้างหุ้นส่วนสามัญ ให้ใช้นิยามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีคำนิยามดังนี้ ห้างหุ้นส่วนสามัญ หมายความว่า สัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปกลุ่มเข้ากันเพื่อกระทำการร่วมกันประسังค์จะแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น

๖.๒ กำหนดให้คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลที่มิเงินได้พึงประเมินเสียภาษีโดยการให้บุคคลแต่ละคนในคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลนำเงินได้พึงประเมินนั้นไปถือเป็นเงินได้พึงประเมินของแต่ละคน ในสัดส่วนที่เท่ากัน เว้นแต่เป็นเงินได้พึงประเมินที่มีเอกสารราชการพิสูจน์สัดส่วนเงินได้ไว้อย่างชัดเจน ก็ให้นำมาเป็นเงินได้พึงประเมินของแต่ละบุคคลตามสัดส่วนในเอกสารนั้นๆ และให้บุคคลในคณะบุคคล ที่มิใช่นิติบุคคลแต่ละคนนั้น นำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปรวมคำนวณกับเงินได้พึงประเมินอื่นที่ได้รับ ในส่วนของตนเพื่อเสียภาษีเงินได้ในนามบุคคลแต่ละคน ทั้งนี้ คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลไม่จำต้องยื่นรายการเงินได้สำหรับจำนวนเงินได้พึงประเมินดังกล่าวเพื่อเสียภาษีอีก

ในกรณีที่คณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้ถือว่าเงินภาษีที่ได้หักและนำส่งเป็นเงินได้พึงประเมินที่บุคคลแต่ละคนได้รับตามสัดส่วนของเงินได้พึงประเมินที่ถือเป็นเงินได้ของบุคคลแต่ละคน และเงินภาษีที่ได้หักและนำส่งดังกล่าวให้ถือเป็นเครดิตของบุคคลแต่ละคนตามสัดส่วนของเงินได้พึงประเมินที่ถือเป็นเงินได้ของตน

๖.๓ กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนสามัญคำนวณเงินได้สุทธิด้วยวิธีการหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรเท่านั้น โดยไม่ให้มีสิทธิถือหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา

๖.๔ กรณีห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ก) และ(ข) หรือได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๙) ที่ได้รับจากการขายสัมภาระทรัพย์ อันเป็นมรดก หรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือทำกำไร กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนสามัญ และคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลต้องนำเงินได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษี ดังนี้

(๑) บุคคลในคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลต้องนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปถือเป็นเงินได้พึงประเมินของแต่ละคนตามสัดส่วน โดยบุคคลในคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคลสามารถเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราร้อยละ ๑๕ ของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ก) หรืออัตราร้อยละ ๑๐ ของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ข) หรือในอัตราและวิธีการคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๘(๔) สำหรับกรณีการขายสัมภาระทรัพย์อันเป็นมรดก หรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือทำกำไรได้

ด้วย

(๒) ห้างหุ้นส่วนสามัญต้องนำเงินได้พึงประเมินดังกล่าวไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษี และเงินภาษีที่ได้หักจากเงินได้พึงประเมินดังกล่าวให้ถือเป็นเครดิตของห้างหุ้นส่วนสามัญในการคำนวณภาษี โดยห้างหุ้นส่วนสามัญไม่มีสิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมด้าในอัตรา率อยลະ ๑๕ ของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ก) หรืออัตรา率อยลະ ๑๐ ของเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐(๔)(ข) หรือในอัตราและวิธีการคำนวณภาษีตามมาตรา ๔๔(๔) สำหรับกรณีการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกหรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือหากำไร

กระทรวงการคลังขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาตรการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร
สำนักวิชาการแผนภาษี
โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๕๔๗๙
โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๓๒
E-mail taxpolicy@rd.go.th

ด้วย